

Фотовиставка «Кінець Ялтинського диктату» в НБУВ

Директор Польського Інституту трансформації суспільства в Києві п. Олег Соскін і Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Польща в Україні п. Єжи Бар

Заступник Генерального директора НБУВ п. Анатолій Бровкін та Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Польща в Україні п. Єжи Бар

Друга світова війна 55 років тому вступила в свою завершальну стадію. На Кримській конференції, що відбулася у лютому 1945 р. за участю найвищого керівництва країн антигітлерівської коаліції — США, Великої Британії і Радянського Союзу — було прийнято й підписано ряд документів, зокрема «Декларацію про визволену Європу», рішення по Югославії, Польщі та її кордонах.

«Найважчим було в Ялті польське питання», — писали тодішні зарубіжні газети. Ніхто не цікавився думкою ні поляків, ні інших народів Центральної та Східної Європи — за них вирішували їхню долю країни-вельетні.

Це багато чи мало для історії — 55 років? Руйнуються політичні режими, зникають з карти світу цілі держави-колоси, замість них з'являються нові, незалежні ... А прийдешні покоління вже по-новому переоцінюють історичні події.

Так, 7 вересня цього року в приміщенні Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського за сприяння Посольства Республіки Польща в Україні та Польського Інституту трансформації суспільства в Києві відкрилася фотовиставка «Кінець ялтинського диктату». В презентації взяли участь також представники дипломатичного корпусу, ЗМІ, наукової та культурної громадськості наших країн.

Вступне слово мав заступник генерального директора НБУВ, к. і. н. А. Г. Бровкін.

— Ялтинська конференція — це предмет різнопланового аналізу істориків і політиків, свідків події та їхніх нащадків, — зазначив промовець. — Ця тема неодноразово обговорювалася і на міжнародних форумах, зокрема Лісабонському самміті 1996 року, де було прийнято загальну та всеоб'ємну модель безпеки Європи, провідна ідея якої — паритетні партнерські права всіх держав.

Ми представляємо сьогодні цю виставку, де відбито пізніші етапи боротьби польського народу проти ялтинського диктату.

Щиру подяку Національній бібліотеці за можливість ознайомити з фотодокументами широкий загал висловив Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Польща в Україні п. Єжи Бар.

Він підкреслив, що фотоматеріали виставки відображають підбите печаткою безперечне злочинство — розподіл Європи в Ялті у 1945 р. Наступні роки — життя кількох поколінь, що несли на собі тягар політики, т. зв. «залізної завіси» — до «великої осені народів» 1989 р., до часу проголошення незалежності Польщі. Прагнучи показати людству правду очима своїх співвітчизників, хотілося зосередити увагу сучасників на наших зусиллях відхилити цю «завісу» і впустити «свіже повітря». Польський народ не хоче, щоб хтось вирішував його долю а, по-друге, доки блукає по Європі поняття «близького і далекого зарубіжжя», доти буде жити «ялтинський синдром».

Готуючи цю фотовиставку, — наголосив п. Надзвичайний і Повноважний Посол, — ми думали і про вільний український народ, і про інші народи Європи, які виступили проти диктату держави.

Емоційні, психологічно напружені фотографії розкриваються прекрасним почуттям ракурсу важливістю та гостротою моментів, які потрапили в об'єктив. Репортерський доробок польських журналістів є не тільки закарбованим на плівці відгуком подій, а й витвором мистецтва.

*Лілія Вишнеvsька,
редактор науково-видавничого відділу НБУВ*